

روایتی از (روزهای تلخ اسارت)؛ قصه‌ی یک از آن ۲۳ نفر...

هدی رضوانی پور

مصاحبه

تمام زیبایی دنیا را در این تصویر می‌توانید مشاهده کنید: «مادری که ساعت‌ها سر فرزندش را بر روی زانو نگه می‌دارد تا او در خوابی آرام فرو رود و مادر؛ ۸ سال انتظار خود را در صورت رنج کشیده این فرزند با جزئیات ریز مشاهده کند. زل بزند به صورت فرزند تازه از اسارت برگشته‌اش و دم نزند تا این فرزند بر پای او بخوابد و کاپوس‌های دوران اسارت را روی زانوهای مادر جا بگذارد.» این صحنه زیبا اما غم‌انگیز؛ بخشی از کتاب «۸ سال و سه ماه و ۲۱ روز» است. کتابی حاوی خاطرات دوران اسارت منصور محمودآبادی، یکی از رزمندگان سیرجانی که جزو آن ۲۳ نفری است که در زندان‌های بعثی عراق اسیر بودند اما حماسه آفریدند. آن ۲۳ نفری که روایت خاطراتشان را احمد یوسف‌زاده هم به تصویر کشیده و در کتاب «آن ۲۳ نفر» به ماجراهایی پرداخته که دوران اسارت این رزمندگان نوجوان را با غمی نهفته در کلامش به تصویر کشیده است.

آن ۲۳ نفر که بودند؟

به احتمال زیاد با ماجرای آن ۲۳ نفر آشنا هستید. همان رزمندگان نوجوان ایرانی که در جریان جنگ ایران و عراق در اردیبهشت سال ۶۱ به اسارت نیروهای بعثی عراق درآمدند. ۲۳ نفری که بازه سنی آن‌ها بین ۱۳ تا ۱۷ سال بود و اکثراً از تیپ ثار... کرمان بودند. همان‌ها که در زندان‌های بعثی عراق با سن کمی که داشتند، حماسه آفریدند و روایت اسارت آن‌ها نقل محافل شد. سال‌ها بعد، مهدی جعفری فیلمی با همین مضمون تولید کرد که مورد استقبال بسیاری قرار گرفت تا با دیدن آن در جریان رنجی که این ۲۳ نفر کشیدند قرار بگیرند و احمد یوسف‌زاده یکی از همان ۲۳ نفر؛ کتابی با عنوان آن ۲۳ نفر نوشت که بیان‌کننده روایت اسارت این نوجوانان دلیر بود. و حالا کتاب دیگری نوشته شده با عنوان ۸ سال و ۳ ماه و ۲۱ روز، تا روایت اسارت این جمع ۲۳ نفره را از زبان یکی از همان اعضا برای مخاطب نقل کند و زاویه دیگری از این اسارت را به تصویر بکشد.

فرزانه ایران نژاد، نویسنده این کتاب می‌گوید: «این کتاب را با حس مادر یک نوجوان ۱۳ ساله نوشتیم که دوران اسارت را به سر می‌برد و از رنج‌هایش می‌گوید.»

احمد یوسف‌زاده هم نگارش این کتاب را یک نقطه عطف می‌داند «ماجرای آن ۲۳ نفر، یک بار نوشته شده و دقیقاً به همان دلیل که کتاب آن ۲۳ نفر مورد استقبال گرفت؛ نوشتن این کتاب هم لازم بود. نوشتن این داستان از زاویه دید یکی از آن ۲۳ نفر و حتی از زاویه دید هر ۲۳ نفر کار واجبی است و اولین جرقه آن با نگارش کتاب ۸ سال و ۳ ماه و ۲۱ روز زده شد. پرداختن به یک موضوع بکر؛ نقطه قوت این دو کتاب است که روایات متفاوتی از دوران اسارت رزمندگان نوجوان ایرانی را بیان می‌کند.»

یوسف زاده مایل است که این روایت از زبان هر ۲۳ نفر نوشته شود. البته هر ۲۳ نفر که نه؛ چرا که محمد صالحی یکی از آن ۲۳ نفر است که نتوانست بیش از این آثار به جا مانده از دوران اسارت را تحمل کند و چند سالی ست رخ در

نقاب خاک کشیده. اما یوسف‌زاده معتقد است از ۲۳ نفر؛ همان‌هایی که باقی مانده‌اند می‌توانند روایت‌های متفاوتی داشته باشند و کتاب‌های متفاوتی هم نگاشته شود تا حماسه این ۲۳ نفر در دوران جنگ تحمیلی در زندان‌های بعثی از زاویه‌های دید متفاوتی در اختیار مخاطب قرار بگیرد.

او این کتاب را کتابی دلنشین و روان می‌داند که خواننده را با خود همراه می‌کند تا در لحظات سخت خاطرات یک نوجوان ۱۳ ساله و رنج و محنتی که در اسارت تحمل کرده همراه شود؛ قطره‌ای اشک بیفشاند و خود را هر چند اندک در پشت میله‌های زندان بعثی‌ها تصور کند، آن زمان که این نوجوان ۱۳ ساله شکنجه‌های بسیاری را متحمل می‌شود.

محمودآبادی، راوی کتاب ۸ سال و ۳ ماه و ۲۱ روز معتقد است آن ۲۳ نفر توانستند رسالت خود را در اردوگاه‌های عراق به نتیجه برسانند. او معتقد است تشکیل یک اردوگاه اطفال در آنجا حاصل مقاومت، تلاش و اتحاد ۲۳ نوجوان ایرانی است که در مقابل دشمن کوتاه نیامدند و عراقی‌هایی که قصد سوء استفاده داشتند تا از آن‌ها به عنوان یک ابزار بر علیه کشورشان استفاده کنند را سر جایشان نشانده‌اند. از دید او در واقع رسالت اصلی این ۲۳ نفر؛ حفظ وحدت و استقامت در برابر درخواست‌های دشمنان عراقی بود که به نتیجه نرسید.

۸ سال و ۳ ماه و ۲۱ روز؛ روایت رنج اسارت یک نوجوان ۱۳ ساله

اگر تورقی بر این کتاب داشته باشید، متوجه می‌شوید که لحظه به لحظه این کتاب غم و دردی نهفته در خود دارد که از زبان یک نوجوان ۱۳ ساله روایت شده و مخاطب را تا آخرین لحظه؛ آنجا که از اسارت برمی‌گردد و در آغوش مادر به آرامش می‌رسد، همراه می‌کند. یوسف‌زاده لحن این کتاب را دلنشین می‌داند و معتقد است برای نگارش کتاب‌هایی از این دست نباید اغراق کرد.